

Pelastustoimi ja varautuminen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
PL 1000
01310 VANTAA

Päävelvoitteen toteuttaminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

Ratkaisu

Aluehallintoviraston selvityksen perusteella Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueilla pelastustoimen A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäville hälytetään pääsääntöisesti vähintään 1+3 vahvuinen pelastustoimen muodostelma. Tämä vastaa hyvinvointialueelle annetussa korjausmääräyksessä ja päävelvoitteessa edellytettyä tasoa.

Aluehallintovirasto pitää kuitenkin vakavana asiana sitä, että pelastuslaitos on antanut 26.9.2024 virheellistä tietoa päävelvoitteen toteuttamisesta. Päävelvoitetta on Pronton tilastojen perusteella noudatettu vasta 10.11.2024 tai sen jälkeen. Aluehallintovirasto ei kokonaisuus huomioon ottaen pidä seikkaa huomattavana puutteena, eikä tästä syystä tuomitse uhkasakkoa maksettavaksi. Tällä päätöksellä aluehallintoviraston asettama uhkasakko raukeaa.

Pelastuslaitoksen on omavalvonnassaan kiinnitettävä jatkossa erityistä huomiota siihen, että pelastustoimen A- ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä pienin ensimmäisessä hälytysvasteessa hälytettävä muodostelma 1+3.

Tausta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle korjausmääräyksen 13.12.2023 pelastustoiminnan toimintavalmiudessa havaittujen huomattavien puutteiden korjaamiseksi. Annettu korjausmääräys määrättiin noudatettavaksi heti muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomaisen toisin määrää.

Hyvinvointialue ei noudattanut määräystä määräaikaan 31.3.2024 mennessä ja valitti määräyksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden mukaan asiassa ei ilmennyt aihetta keskeyttää päätöksen täytäntöönpanoa.

Noudattamatta jätetyn korjausmääräyksen vuoksi aluehallintovirasto asetti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle päävelvoitteen noudatettavaksi uhkasakon uhalla pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 18 §:n 2 momentin perusteella.

Päätöksellä asetettiin päävelvoite, joka edellytti Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta:

- ryhtymään toimenpiteisiin, joilla se varmistaa, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella pelastustoimen A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäville hälytetään hätäkeskukselle annettun hälytysohjeen mukaisesti aina vähintään 1+3 vahvuinen muodostelma. Muodostelma voi koostua useasta eri yksiköstä.
- toimittamaan aluehallintovirastolle selvityksen, jolla se osoittaa tehneensä riittävät muutokset pelastustoimen A- ja B-kiireellisyysluokan tehtäville hälytettäviin muodostelmiin edellä esitetyn päävelvoitteen täyttämiseksi.

Asetettua päävelvoitetta oli noudatettava viimeistään 1.10.2024. Aluehallintovirasto asetti päävelvoitteen tehosteeksi uhkasakon uhkasakkolain 6 §:n mukaisesti. Uhkasakko oli suuruudeltaan 350 000 euroa. Hyvinvointialueen tuli toimittaa päävelvoitteeseen kuuluva selvitys Etelä-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon määräaikaan mennessä.

Päätös oli kuultavana Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella 22.4.-31.5.2024. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos antoi päätösluonnokseen 24.5.2024 vastineen, jossa se kiisti päävelvoitteen ja uhkasakon antamisen oikeellisuuden.

Selvitys

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos toimitti 26.9.2024 aluehallintovirastolle selvityksen, jossa todettiin hätäkeskustietojärjestelmään tehdyt muutokset ja sen myötä päävelvoite toteutetuksi. Asiakirjan oli allekirjoittanut pelastuslaitoksen apulaispelastusjohtaja. Asiakirjaa ei ollut diarioitu.

Aluehallintovirasto piti epäselvänä, oliko toimitettu selvitys päävelvoitteen toteuttamisesta määräyksen kohteena olevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen antama selvitys. Asiakirjasta ei käynyt ilmi asiakirjan hyväksyntämenettely hyvinvointialueella.

Aluehallintovirasto pyysi hyvinvointialuetta vahvistamaan 15.11.2024 mennessä, onko päävelvoitteen toteuttamisesta annettu selvitys hyvinvointialueen hyväksymä. Hyvinvointialue toimitti aluehallintovirastolle 13.11.2024 pelastuslautakunnan tekemän päätöksen siitä, että

pelastuslaitoksen aiemmin laatima selvitys on hyvinvointialueella hyväksytty asiakirja.

Aluehallintoviraston tarkastelu

Aluehallintovirasto teki oman tarkastelun päävelvoitteen noudattamisesta Pronton tilastojen perusteella. Tarkastelussa haettiin tilastot Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueen A- ja B- kiireellisyysluokan tehtäviin hälytetyistä muodostelmista ajalta 1.9.-15.12.2024. (Liite 1)

Aluehallintoviraston hakemien tilastojen perusteella Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella pelastustoimen A- ja B- kiireellisyysluokan tehtäville on hälytetty myös kärkiyksiköitä (1+3 vahvuudella) ainoana yksikkönä tarkastellulla ajanjaksolla.

Hakunilan kärkiyksikkö (RKU1125, vahvuus 0+2) on hälytetty viimeisen kerran A- tai B- kiireellisyysluokan tehtävälle ainoana muodostelmana 18.9.2024. Tämän jälkeen hälytettävä vaste on korjattu siten, että muodostelman vahvuus 1+3 täyttyy.

Klaukkalan kärkiyksikkö (RKU4115, vahvuus 0+2) on hälytetty viimeisen kerran A- tai B- kiireellisyysluokan tehtävälle ainoana muodostelmana 10.11. Tämän jälkeen hälytysvaste on korjattu siten, että muodostelman vahvuus 1+3 täyttyy.

Tilastojen perusteella alueella on lisäksi yksittäistapauksia, joissa pelastusyksiköstä on puuttunut ilmeisesti tilapäisesti henkilöstöä, jolloin normaalisti vähintään 1+3 vahvuisella henkilöstöllä toiminut yksikkö on hälytetty ns. alivahvuisena yksin pelastustoimen A- tai B- kiireellisyysluokan tehtävälle.

Sovelletut oikeusohjeet

Pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 17 §:n 2 momentin mukaisesti aluehallintovirasto valvoo pelastustointia sekä pelastustoimen palvelujen saatavuutta ja tasoa toimialueellaan.

Pelastustoimen järjestämislain 18 §:n 1 momentissa aluehallintoviraston tehtäväksi säädetään valvoa, että hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutaso on riittävä. Edelleen 2 ja 3 momentissa säädetään, että mikäli palvelutasossa on aluehallintoviraston arvion mukaan huomattavia puutteita tai epäkohtia, voi aluehallintovirasto määrätä ne korjattavaksi. Mikäli puutteita ei korjata asetetussa määräajassa, aluehallintovirasto voi

määräajassa velvoittaa hyvinvointialueen oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin. Määräyksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko.

Uhkasakkolain (1113/1990) 5 ja 6 §:n mukaan uhkasakon asettaminen pannaan vireille asianomaisten säännösten ja määräysten noudattamista valvovan viranomaisen aloitteesta tai esityksestä taikka sen hakemuksesta, jonka etua tai oikeutta asia koskee. Lain mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisten noudatettavaksi sakon uhalla. Lain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.

Lisätietoja

Lisätietoja päätöksestä antaa pelastusylitarkastajat
Eero Nyman (eero.nyman@avi.fi, +358 295 016 773) ja
Sampsa Lintunen (sampsa.lintunen@avi.fi, +358 295 016 649)

Maksutta

Viitteet

Etelä-Suomen aluehallintoviraston korjausmääräys Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 13.12.2023 (ESAVI/41513/2023)

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös päävelvoitteen ja uhkasakon asettamisesta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 3.9.2024 (ESAVI/41513/2023)

Johtaja

Tommi Laurinen

Pelastusylitarkastaja

Eero Nyman

Liitteet Liite 1: A- ja B- kiireellisyysluokan tehtävä 1.9.-15-12-2024, joihin on hälytetty pelastusryhmää pienempi muodostelma
Valitusosoitus

Jakelu Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Tiedoksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihte: 0295 016 000
kirjaamo.etela@avi.fi | www.avi.fi